

Bijlage 1a: Toelichting indeling gevaarlijk afval

Het gevaarlijk afval op het USPB wordt in zes categorieën verdeeld. De categorieën zijn in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1. Categorieën van gevaarlijk afval

Categorienummer	Naam categorie
I	Zure anorganische stoffen in oplossing (pH≤7)
II	Alkalische anorganische stoffen in oplossing (pH>7)
III	Halogeenvrije organische stoffen
IV	Halogeen bevattende organische stoffen
V	Bijzondere afvalstoffen
VI	Afvalstoffen met buitengewone risico's

Gevaarlijk afval is altijd onder te brengen in een van deze categorieën. Een overzicht van deze categorie-indeling en van de meest voorkomende subcategorieën is op de afvalstoffenkaart in Bijlage 1 'Indeling Gevaarlijk Afval' uitgewerkt.

Op grond van deze indeling kan bepaald worden in welke categorie (of subcategorie) een bepaalde afvalstof verzameld moet worden. Daarnaast kunnen het gevarensymbool op de verpakking en de gevarensinnen (H-zinnen) op de verpakking een indicatie geven in welke categorie een stof valt. Voor mengsels van afvalstoffen is de indeling mede afhankelijk van de afzonderlijke stof(eigenschappen) en gehalten. Neem bij twijfel contact op met de veiligheidsadviseur ADR van uw organisatie.

Kantoorafval

Kantoorafval kan ook klein gevaarlijk afval bevatten (zie lijst met voorbeelden in KAM regel 07). De betreffende gevaarlijke afvalstoffen uit deze lijst kunnen bij het secretariaat van de organisatie/afdeling worden ingeleverd. Het secretariaat zorgt voor de verdere afvoer (via Selfservice).

Afvalcategorieën (categorie I tot en met IV)

De afvalcategorieën I tot en met IV zijn onderverdeeld in meerdere subcategorieën. Per subcategorie is een aparte ADR indeling standaardetiket en afvalvat van toepassing. Het gevaarlijk afval mag in één afvalvat verzameld worden indien afkomstig van subcategorieën uit één categorie met hetzelfde gevaarsetiket(ten) (zie Bijlage 1). Als voor de subcategorie geen gevaarsetiket van toepassing is, dan mag deze afvalstof toegevoegd worden aan de afvalstof met gevaarsetiket uit dezelfde categorie (en andersom, waarbij dan wel het gevaarsetiket op het afvalvat geplakt dient te worden).

Een voorkomende afvalstof betreft pigmenten en kleurstoffen in organische oplosmiddelen en/of waterige oplossingen. Deze oplossingen worden (mits ze geen kankerverwekkende stoffen bevatten) ingedeeld in categorie oplosmiddelen hoog cal (categorie III). Indien halogeen bevattend in categorie oplosmiddelen halogeenrijk (categorie IV).

Categorie V (bijzondere afvalstoffen)

Een aparte subcategorie uit de categorie bijzondere afvalstoffen (categorie V) vormen de onbekende stoffen. In principe komen onbekende stoffen niet voor. De laboratoria zijn verplicht om alle gevaarlijke stoffen te etiketteren. Indien onverhoopt toch geen etiket aanwezig is op een bepaalde fles/pot of het etiket onleesbaar is geworden, probeer dan zoveel mogelijk relevante informatie te achterhalen met name waarvoor de stof gebruikt is. Als op basis hiervan de categorie-indeling niet bepaald kan worden (of

bij mengsels van chemisch/biologisch), neem dan contact op met de veiligheidsadviseur ADR van uw organisatie.

Categorie VI (afvalstoffen met buitengewone risico's)

In de categorie afvalstoffen met bijzondere risico's (categorie VI) zijn subcategorieën weergegeven, die niet samen verpakt en/of vervoerd mogen worden. Hiervoor geldt in het algemeen voor elke subcategorie een aparte KAM-regel of afvoer procedure. Bijvoorbeeld voor gasflessen (categorie VI) geldt KAM-regel 09. Voor pathogeen besmet materiaal geldt KAM-regel 08 (categorie VI) evenals biologisch afval dat chemisch besmet is. In bijlage 2 is verdere detailinformatie over deze categorieën opgenomen. Peroxidevormende stoffen en ontploffingsgevaarlijke stoffen (beide ook categorie VI) zijn verder uitgewerkt in respectievelijk bijlage 5 en in bijlage 6.

De verschillende subcategorieën uit de categorieën V en VI worden **altijd apart** afgevoerd. Dit betekent per subcategorie een ander vat of opslagvoorziening. Verder zijn in deze categorieën diverse subcategorieën (zoals kwikzouten, natrium, cyaniden, instabiele organische peroxiden en ontploffingsgevaarlijke stoffen) opgenomen, waarvoor geen standaardprocedure is. Afvalstoffen waarvoor geen standaardprocedure is, worden apart gemeld bij Selfservice of Logistiek centrum van PSP middels een formulier (zie bijlage 4).

Veiligheid

De veiligheid bij het inzamelen, transporteren en verwerken is bepalend voor de keuze van de categorie indeling. Eigenschappen als toxiciteit en chemische reactiviteit geven daarom aanleiding tot het vormen van aparte categorieën. Zo moeten de anorganische stoffen in oplossing worden gescheiden in:

- een categorie 'zure anorganische stoffen in oplossing' en
- een categorie 'alkalische anorganische stoffen in oplossing'.

Zodoende worden problemen als ongecontroleerde warmteontwikkeling bij het mengen van zure en alkalische afvalstoffen, het voortijdig neerslaan van zware metalen in alkalisch milieu en de ontwikkeling van blauwzuurgas bij het samenvoegen van zuren en cyaniden voorkomen. Zie hiervoor een nadere uitwerking van gevaarlijke combinaties in bijlage 7 "Gevaarlijke combinaties van chemicaliën". Om veiligheidsredenen is er ook een aparte categorie ingesteld voor "afvalstoffen met buitengewone risico's" (categorie VI), waarover informatie is beschreven in bijlage 2. De gevaarsaspecten van de afvalstof komen tot uitdrukking door het extra etiket.

Eventueel kunnen in het afval nanomaterialen aanwezig zijn. Afhankelijk van de samenstelling moeten nanomaterialen worden afgevoerd als carcinogeen houdend afval of als gevaarlijk afval in één van de andere subcategorieën (zie hiervoor KAM-regel 03).

Niet lege emballage (potten/flessen) met chemicaliën (geopend/ongeopend) die niet meer gebruikt worden en waarvoor geen belangstelling is van een ander laboratorium kunnen in de originele verpakking aan PSP worden meegegeven. Voorzie deze potten/flessen (indien de grootte van de verpakking dit toelaat) van het juiste categorie-etiket en plaats deze per categorie (zuur, basisch, brandbaar en giftig) in een aparte lekbak, zodanig dat geen breuk of lekkage kan optreden. Dit kan bijvoorbeeld door afwisselend glazen en plastic verpakkingen in het krat te plaatsen, of door het plaatsen van een stuk karton tussen twee flessen. Voor het afvoeren van grote hoeveelheden chemicaliënrestanten zijn speciale bakken verkrijgbaar via Selfservice.